

HỒ CHÍ MINH - NGƯỜI SÁNG LẬP VÀ XÂY DỰNG TỔ CHỨC ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH

 NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG*

Ngày nhận: 06/03/2018

Ngày phản biện: 20/03/2018

Ngày duyệt đăng: 13/04/2018

Tóm tắt: Hồ Chí Minh là người có vai trò quan trọng với sự ra đời và phát triển của tổ chức Đoàn thanh niên ở Việt Nam. Bài viết tập trung nghiên cứu làm rõ vai trò của Hồ Chí Minh trong việc sáng lập tổ chức Đoàn và tư tưởng của Người trong công tác xây dựng cán bộ Đoàn, từ đó đặt ra một số vấn đề cần quan tâm trong hoạt động của tổ chức Đoàn giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, Đoàn thanh niên, vai trò, sáng lập, xây dựng.

HO CHI MINH WHO HAS FOUNDED AND CONSTRUCTED THE ORGANIZATION HO CHI MINH COMMUNIST YOUTH UNION

Abstract: Ho Chi Minh is an important role person in the establishment and development of the Youth Union in Vietnam. This paper focuses on clarifying the role of Ho Chi Minh in the founding of the Youth Union and the ideas of the people in the construction Union officers, since then, set out a number of problems that need interest in the current period.

Keywords: Ho Chi Minh, Youth Union, role, to found, construct.

Sinh thời, Hồ Chí Minh luôn giành sự quan tâm đặc biệt cho thanh niên. Là người trực tiếp sáng lập, rèn luyện Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh - tổ chức của những người thanh niên yêu nước, Hồ Chí Minh luôn chăm lo đào tạo, bồi dưỡng các thế hệ thanh niên xứng đáng thành lớp kế tục sự nghiệp vĩ đại của cha anh vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Ghi nhớ và biết ơn công lao trời biển của Người, 87 năm qua, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và các thế hệ thanh niên Việt Nam luôn phát huy truyền thống yêu nước và chủ nghĩa anh hùng cách mạng, không ngừng phấn đấu vươn lên, xung kích, sáng tạo trên mọi mặt trận đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

1. Hồ Chí Minh - Người sáng lập tổ chức Đoàn thanh niên

Điều lệ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh được thông qua tại Đại hội Đoàn lần thứ IX (tháng 12-2007) nêu rõ: “Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là tổ chức chính trị - xã hội của thanh niên Việt Nam do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ

tịch Hồ Chí Minh sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện”. Đây là một sự khẳng định sắt son vai trò to lớn của Hồ Chí Minh với tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ra đời là quá trình chuẩn bị lâu dài của Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh từ những năm đầu thế kỷ XX. Bằng tư duy chính trị sắc sảo, Hồ Chí Minh nhận thấy: “Ở Đông Dương, chúng ta có đủ tất cả những cái mà một dân tộc có thể mong muốn... Nhưng chúng ta thiếu tổ chức và thiếu người tổ chức!” [4, tr 132]. Bởi vậy, vừa từ nước Anh trở lại nước Pháp, đầu năm 1918 Hồ Chí Minh đã tích cực củng cố lại tổ chức *Hội những người Việt Nam yêu nước* ở Pháp và đưa nó vào hoạt động nê nếp. Trở thành người cộng sản, Hồ Chí Minh càng có cái nhìn khách quan, khoa học về vai trò, vị trí và khả năng cách mạng to lớn của thanh niên trong lịch sử và cách mạng của dân tộc, người thấu hiểu những khát vọng cao đẹp và tha thiết của họ. Người xác định với bạn bè khi rời nước Pháp (6/1923): “Đối với tôi, câu trả lời đã

* Trường Đại học Công đoàn

rõ ràng: trở về nước, đi vào quần chúng, thức tỉnh họ, tổ chức họ, đoàn kết họ, huấn luyện họ, đưa họ ra đấu tranh giành tự do độc lập” [3, tr.192]. Tại Đại hội Quốc tế thanh niên Cộng sản lần thứ IV (15/7/1924), Nguyễn Ái Quốc với tư cách là Ủy viên Đoàn Chủ tịch lãnh đạo Đại hội, đại biểu duy nhất của thanh niên Đông Dương và cũng là đại biểu duy nhất của toàn thể thanh niên các nước thuộc địa từ Á sang Phi đã trình bày bản dự thảo “Luận cương về thanh niên thuộc địa” do chính Người chủ trì soạn thảo. Chỉ một năm sau, Nguyễn Ái Quốc - tác giả chính của “Luận cương về thanh niên thuộc địa” có mặt ở Quảng Châu (Trung Quốc) mở trường, cho xuất bản báo để bồi dưỡng, đào tạo các lớp thanh niên yêu nước Việt Nam.

Trên đường về nước, tới Quảng Châu (Trung Quốc) đầu năm 1925 Hồ Chí Minh đã tổ chức được nhóm cách mạng đầu tiên của những người trẻ tuổi Việt Nam gồm 9 người và kết nạp 5 đảng viên cộng sản dự bị. Trên cơ sở này, vào tháng 6/1925 Hồ Chí Minh đã lập ra *Hội Việt Nam cách mạng thanh niên* có tổ chức Cộng sản đoàn của những người cộng sản làm hạt nhân lãnh đạo. Hồ Chí Minh ra báo Thanh niên làm cơ quan ngôn luận của Hội và tuyên truyền sâu rộng trong thanh niên và những người Việt Nam yêu nước về lý luận và cách tiến hành cách mạng của Việt Nam. Người mở nhiều lớp giáo dục, đào tạo những thanh niên Việt Nam yêu nước. Những bài giảng của Hồ Chí Minh đến năm 1927 được tập hợp thành cuốn *Đường Kách mệnh*, trong đó Người dành riêng một chương viết về *Cộng sản thanh niên quốc tế*. Trong chương này, Người có nói rõ lịch sử Cộng sản thanh niên quốc tế, cách tổ chức, mục đích, cách làm việc và mối quan hệ giữa cộng sản thanh niên với Đảng Cộng sản; Người nói về phong trào hoạt động của Cộng sản thanh niên ở các nước trên thế giới và kết luận: “Ngày nay nước nào cũng có thanh niên Cộng sản. *Chỉ An Nam là chưa có!*”. Như vậy, thông qua hoạt động lý luận và thực tiễn, đến giữa những năm 1920, Hồ Chí Minh đã hình thành quan điểm của mình về sự cần thiết phải xây dựng một tổ chức của thanh niên Việt Nam - Tổ chức Đoàn thanh niên Cộng sản. Chính vì vậy, vào mùa xuân năm 1930, khi sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam, trong Điều lệ của Đảng, ở mục “Lệ vào Đảng”. Người viết: “Người dưới 21 tuổi phải vào thanh niên cộng sản Đoàn” và đủ tiêu chuẩn mới

được kết nạp vào Đảng. Vậy là, Hồ Chí Minh đã chỉ ra sau khi thành lập Đảng phải tổ chức ra Đoàn Thanh niên Cộng sản, là tổ chức tập hợp và rèn luyện thanh niên, là đội hậu bị giới thiệu những thanh niên ưu tú làm thành viên của Đảng.

Theo tinh thần tư tưởng của Hồ Chí Minh ở Hội nghị thành lập Đảng, đến tháng 10/1930, Hội nghị lần thứ nhất của Đảng đã nhấn mạnh: “Việc tổ chức ra Cộng sản Thanh niên Đoàn là một việc cần kíp của Đảng” “Cộng sản Thanh niên Đoàn là đại biểu độc nhất của *đám thanh niên* công nông, của tất cả *đám thanh niên* thành phố và *nhà quê*”. “Cộng sản Thanh niên Đoàn là một đoàn thể thiết rộng rãi của thanh niên. Nó là một cái cơ quan để huấn luyện cộng sản”. Đảng phải lập ra các “Tổ chức cộng sản Thanh niên Đoàn ở Trung ương, các xứ, các Tỉnh, thành, đặc biệt là bộ”, và “mỗi chi bộ của Đảng phải phụ trách tổ chức ra chi bộ của Đoàn” [1, tr.168, 169, 170, 171].

Cuối tháng 3/1931, Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng lại nhấn mạnh: “Tổ chức ra Cộng sản Thanh niên Đoàn là một nhiệm vụ thâm phục một bộ phận quan trọng của vô sản giai cấp là một vấn đề cần kíp mà Đảng phải giải quyết” [2, tr.91]. Hội nghị cũng nghiêm khắc kiểm điểm việc thực hiện nhiệm vụ “cần kíp” này và cho rằng: “Tuy nhiên, hiện đến nay không ở đâu tiến lên được bước nào” [2, tr.91]. Ngay sau đó, tháng 4/1931, Hồ Chí Minh gửi thư cho Trung ương Đảng và nêu rõ: “Trước tiên, phải thống nhất tổ chức Thanh niên và Công hội và những tổ chức đó phải có sinh hoạt độc lập của mình”. Từ đây việc tổ chức Cộng sản thanh niên Đoàn các cấp được Đảng xúc tiến mạnh mẽ, chính thức đánh dấu sự ra đời Đoàn Thanh niên Cộng sản Việt Nam.

Được Trung ương Đảng và Bác Hồ cho phép, theo đề nghị của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam, Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ ba họp từ ngày 22 đến ngày 25/3/1961 đã thảo luận và biểu quyết lấy ngày 26/3/1931, một ngày trong thời gian cuối của Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ hai làm ngày kỷ niệm thành lập Đoàn hàng năm đúng với thực tiễn lịch sử đã diễn ra.

2. Hồ Chí Minh xây dựng tổ chức Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

Từ sự quan tâm, yêu quý thanh niên, Hồ Chí Minh

luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm của mình với thế hệ trẻ. Người nêu rõ, để phát huy vai trò to lớn của mình, thanh niên cần phải được giáo dục, rèn luyện trong tổ chức của mình, đó là tổ chức Đoàn Thanh niên, vì vậy, Hồ Chí Minh đã dày công xây dựng tổ chức Đoàn thanh niên để thanh niên có một tổ chức soi đường, lãnh đạo, một môi trường rèn luyện và phấn đấu. Trong việc xây dựng tổ chức Đoàn, Hồ Chí Minh rất quan tâm tới công tác xây dựng cán bộ Đoàn bởi “cán bộ là gốc của mọi công việc, muôn việc thành công hay thất bại là do cán bộ tốt hay kém”. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ Đoàn được khái quát trên ba quan điểm sau:

Thứ nhất, về tiêu chuẩn cán bộ Đoàn

Hồ Chí Minh thường nhắc, cách mạng là sự nghiệp của quần chúng. Điều đó có thể hiểu sự nghiệp của Đoàn do đội ngũ đoàn viên quyết định. Nhưng để quần chúng thể hiện sức mạnh của mình đưa cách mạng đến thắng lợi, quần chúng lại cần có đội ngũ cán bộ lãnh đạo của giai cấp mình. Trong mối quan hệ này, Hồ Chí Minh chỉ ra: cán bộ là cái gốc của mọi công việc, mọi việc thành công hay thất bại là do cán bộ tốt hay kém. Đoàn thanh niên là một tổ chức quần chúng cách mạng cần có đội ngũ cán bộ tốt mới có thể lãnh đạo đưa sự nghiệp của Đoàn đến thành công. Để xây dựng được đội ngũ cán bộ Đoàn tốt, trong công tác cán bộ phải lựa chọn được đội ngũ cán bộ đáp ứng đòi hỏi của nhiệm vụ cách mạng mà Đoàn thanh niên đảm nhiệm. Lựa chọn cán bộ phải đáp ứng yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng, của tổ chức cách mạng - tức lựa chọn và đào tạo cán bộ phải có tiêu chuẩn. Từ rất sớm Hồ Chí Minh đã đưa ra những tiêu chuẩn để lựa chọn và đào tạo cán bộ, trong đó có bốn tiêu chuẩn cơ bản cho tới nay vẫn còn nguyên giá trị.

Một là, “*Những người đã tỏ ra rất trung thành và hăng hái trong công việc, trong lúc đấu tranh*” [6, tr. 275]. Đây là tiêu chuẩn hàng đầu đối với cán bộ và cũng là yêu cầu cao nhất đối với các loại cán bộ trong đó có cán bộ Đoàn. Tiêu chuẩn này đòi hỏi người cán bộ Đoàn phải kiên định có lập trường tư tưởng vững vàng, không dao động trước mọi thử thách, mọi khó khăn; luôn luôn tích cực, hăng hái nhiệt tình và luôn luôn cố gắng hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ.

Hai là, “*Những người liên lạc mật thiết với dân chúng, hiểu biết dân chúng. Luôn luôn chú ý đến lợi ích của dân chúng*” [6, tr. 275]. Tiêu chuẩn này không chỉ đòi hỏi người cán bộ Đoàn phải gần gũi quần chúng, hiểu biết tâm tư nguyện vọng của họ và quan tâm đến lợi ích của nhân dân nói chung, mà người cán bộ Đoàn phải gắn bó mật thiết với đoàn viên, thanh thiếu nhi và nhi đồng, hiểu biết họ và phấn đấu vì lợi ích của họ. Như thế thì họ mới tin cậy, cán bộ Đoàn và nhận cán bộ Đoàn là người lãnh đạo của họ. Tiêu chuẩn này thể hiện sự tín nhiệm của đoàn viên, thanh niên, thiếu nhi và nhi đồng với cán bộ Đoàn và đó cũng là uy tín của cán bộ Đoàn trước quần chúng của mình.

Ba là, cán bộ Đoàn phải là “*Những người có thể phụ trách giải quyết các vấn đề, trong những hoàn cảnh khó khăn*” [6, tr.275]. Tiêu chuẩn này đòi hỏi người cán bộ Đoàn phải có năng lực, trí tuệ, bản lĩnh và kinh nghiệm cao hơn quần chúng mới có thể phụ trách giải quyết các vấn đề, trong những hoàn cảnh khó khăn. Bởi vậy, Hồ Chí Minh khẳng định: “Ai sợ phụ trách và không có sáng kiến thì không phải là người lãnh đạo” của Đoàn. Và người cán bộ lãnh đạo đúng đắn của Đoàn cần phải: “*Khi thất bại không hoang mang, khi thắng lợi không kiêu ngạo. Khi thi hành các nghị quyết kiên quyết, gan góc không sợ khó khăn*” [6, tr.275]. Như vậy, người cán bộ Đoàn phải dám nghĩ, dám làm, sáng tạo và dám chịu trách nhiệm - tức là người cán bộ Đoàn phải có bản lĩnh chính trị, có năng lực, biết suy nghĩ và vượt khó phấn đấu không ngừng để nâng cao trình độ về mọi mặt.

Bốn là, cán bộ Đoàn phải là “*Những người luôn luôn giữ đúng kỷ luật*” [6, tr.275]. Tiêu chuẩn này đòi hỏi ý thức trách nhiệm của người cán bộ Đoàn với công việc, với tổ chức và với đồng chí. Người cán bộ Đoàn vươn tới tiêu chuẩn này chính là điều kiện đảm bảo được sự đoàn kết thống nhất trong lãnh đạo, trong tổ chức để phát huy sức mạnh của tổ chức Đoàn.

Bốn tiêu chuẩn lựa chọn cán bộ Đoàn theo tư tưởng Hồ Chí Minh như trên cũng là những phẩm chất mà người cán bộ Đoàn cần hướng tới phấn đấu, rèn luyện để hoàn thiện mình. Những tiêu chuẩn này cho thấy, khi lựa chọn cán bộ phải thấy hết khả năng, xu hướng phát triển của từng người, phải lựa chọn đúng, tránh những phần tử cơ hội, những người

năng lực phẩm chất kém tìm cách lừa lọc chui vào hàng ngũ cán bộ Đoàn. Việc tuyển chọn cán bộ Đoàn theo các tiêu chuẩn trên mới chỉ là bước đầu, cần làm tốt những bước đào tạo, huấn luyện tiếp theo mới giúp người cán bộ Đoàn hoàn thiện để có đủ phẩm chất và năng lực đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của nhiệm vụ, của cách mạng, của Đoàn.

Thứ hai, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ Đoàn

Theo Hồ Chí Minh, “Cán bộ là tiền vốn của Đoàn thể”, bởi vậy, phải có cán bộ Đoàn tốt thì mới có phong trào thanh niên phát triển. Muốn có đội ngũ cán bộ Đoàn tốt phải đầu tư đào tạo, bồi dưỡng họ, đó là việc làm tất yếu để tạo ra “tiền vốn” của phong trào thanh niên. Cán bộ Đoàn cần được đào tạo, bồi dưỡng những vấn đề gì và đào tạo bồi dưỡng như thế nào sẽ quyết định chất lượng “tốt” của người cán bộ Đoàn. Hồ Chí Minh cho rằng, đào tạo cán bộ Đoàn cần chú ý những nội dung sau:

Một là, giáo dục người cán bộ Đoàn thành người tiêu biểu có lý tưởng cách mạng

Giáo dục lý tưởng cách mạng cho người cán bộ Đoàn là vấn đề được Hồ Chí Minh quan tâm hàng đầu. Thực hiện nội dung này là giáo dục nhận thức để người cán bộ Đoàn có giác ngộ và niềm tin cao về lý tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; là làm cho người cán bộ Đoàn thấy rõ trách nhiệm trong việc tổ chức thực hiện lý tưởng, dẫn dắt thanh niên có hành động cách mạng đúng đắn và tích cực. Như Hồ Chí Minh căn dặn, người cán bộ Đoàn “Không một phút nào được quên lý tưởng cao cả của mình là phấn đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập, cho chủ nghĩa xã hội hoàn toàn thắng lợi trên đất nước ta và trên toàn thế giới” [10, tr.372]. Và người cán bộ Đoàn “có tin tưởng thì lúc ra thực hành mới vững chắc, hăng hái lúc gặp khó khăn mới kiên quyết, hy sinh” [7, tr.50].

Hai là, giáo dục, bồi dưỡng cho người cán bộ Đoàn thành người tiêu biểu có đạo đức cách mạng

Như V.I. Lênin dạy: “Phải làm cho toàn bộ sự nghiệp giáo dục, rèn luyện và dạy dỗ thanh niên ngày nay thành sự nghiệp giáo dục đạo đức cộng sản trong thanh niên”. Trong đó, người cán bộ Đoàn phải là tiêu biểu của đạo đức cộng sản. Với Hồ Chí Minh, đạo đức cộng sản là đạo đức mới, đạo đức cách mạng - nó là “cái gốc” của người cách mạng, của người cán bộ Đoàn.

Người cán bộ Đoàn được giáo dục đạo đức cách mạng phải là người tiêu biểu của phẩm chất đạo đức tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, với nhân dân. Trung thành với Tổ quốc trước hết thể hiện ở tình yêu Tổ quốc, yêu nhân dân triệt để - tức là “yêu Tổ quốc, yêu nhân dân phải gắn liền với yêu chủ nghĩa xã hội, vì có tiến lên chủ nghĩa xã hội thì nhân dân mình mỗi ngày mỗi ấm no thêm, Tổ quốc ngày một giàu mạnh thêm” [8, tr.173].

Người cán bộ Đoàn được giáo dục đạo đức cách mạng phải là người cần kiệm liêm chính, chí công vô tư, khiêm tốn, giản dị. Đó là người cán bộ Đoàn có tinh thần lao động tích cực, siêng năng, tiết kiệm, có năng suất cao; là người “trung thành, thật thà, chính trực” trong đời công và đời tư; là người có nếp sống văn hóa, có tình đồng chí, quan tâm tới mọi đoàn viên. Người cán bộ Đoàn phải gương mẫu thực hiện 5 điều dạy thanh niên của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong đó có điều: “Luôn luôn trau dồi đạo đức cách mạng, khiêm tốn và giản dị. Chống kiêu căng, tự mãn. Chống lãng phí, xa hoa. Thực hành tự phê bình và phê bình nghiêm chỉnh, để giúp nhau cùng tiến bộ mãi”. Người cán bộ Đoàn được giáo dục đạo đức cách mạng phải là người biết tự trọng, biết kiềm chế, “không tham địa vị. Không tham tiền. Không tham sung sướng. Không ham tăng bốc mình” [6, tr.252].

Người cán bộ Đoàn được giáo dục đạo đức cách mạng phải là người chiến thắng được chủ nghĩa cá nhân. Theo Hồ Chí Minh, “Chủ nghĩa cá nhân là việc gì cũng chỉ lo lợi ích riêng mình..., nó là mẹ đẻ ra tất cả mọi tính hư nết xấu, như: lười biếng, suy bì, kiêu căng, kèn cựa, nhút nhát, lãng phí, tham ô... Nó là kẻ thù hung ác của đạo đức cách mạng” [9, tr.306]. Chưa chiến thắng chủ nghĩa cá nhân chưa đủ tư cách là người cán bộ Đoàn. Muốn chiến thắng chủ nghĩa cá nhân, người cán bộ Đoàn phải rèn luyện ý chí cách mạng, phải có chí khí “đào núi và lấp biển”, phải biến tình cảm đạo đức “Trung với nước, hiếu với dân” thành hành động đạo đức có hiệu quả “nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”.

Ba là, người cán bộ Đoàn phải được đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, khoa học kỹ thuật, nghề nghiệp và thể chất

Hồ Chí Minh gọi tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội. Tuổi trẻ, thanh niên tiêu biểu cho sự nhanh nhạy với cái mới, đại diện cho xu thế phát triển của dân tộc. Cán bộ Đoàn lại là tiêu biểu của tuổi trẻ, của thanh niên, họ phải được đào tạo, bồi dưỡng và “Ra sức học tập nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, khoa học kỹ thuật và quân sự để cống hiến ngày càng nhiều cho Tổ quốc, cho nhân dân”. Như Hồ Chí Minh dạy, người cán bộ Đoàn không vững vàng về chính trị thì “như người nhắm mắt mà đi”. Việt Nam là một đất nước có một nền văn hóa phong phú và giàu bản sắc, có một lịch sử anh hùng. Văn hóa và lịch sử nước ta đòi hỏi người cán bộ Đoàn “phải biết sử ta cho tường gốc tích nước nhà Việt Nam”, để giáo dục cho thanh niên hiểu biết đúng, kế thừa và nâng cao những truyền thống tốt đẹp của dân tộc, của cách mạng; đồng thời biết đấu tranh cải tạo xóa bỏ những thói quen, tập quán lạc hậu tồn tại trong xã hội, trong thanh niên.

Cán bộ Đoàn phải được đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghề nghiệp. Theo Hồ Chí Minh: làm việc gì học việc ấy. Dù là cán bộ Đoàn hay đoàn viên, như Hồ Chí Minh dạy: “Mỗi người phải biết một nghề để sinh hoạt. Riêng về cán bộ, ai lãnh đạo trong ngành hoạt động nào thì phải biết chuyên môn về nghề ấy... có thể lãnh đạo mới sát” [7, tr.47]. Với cán bộ Đoàn còn cần được đào tạo, bồi dưỡng về công tác thanh niên. Tổ chức thanh niên là một tổ chức quần chúng đông đảo, đa dạng. Đoàn thanh niên là cánh tay và đội hậu bị của Đảng, là người phụ trách dắt dìu các cháu nhi đồng. Bởi vậy công tác thanh niên không thuần túy là vấn đề nghiệp vụ mà còn là vấn đề chính trị - xã hội. Xuất phát từ tính chất như vậy, Hồ Chí Minh căn dặn việc huấn luyện cán bộ ngoài lý luận phải dạy công tác - từ việc động viên, thi đua ái quốc... phải giải thích cho đoàn viên thanh niên hiểu, phải động viên thế nào, sắp đặt công việc thế nào. Và Người đòi hỏi phải biết vận dụng tổng hợp các yếu tố vào công tác của người cán bộ.

Thanh niên phải tiêu biểu cho sức mạnh, phải có sức khỏe “Đào núi và lấp biển”. Trong việc đào tạo bồi dưỡng cán bộ Đoàn, Hồ Chí Minh chú ý giáo dục thể chất cho họ. Theo Người “việc gì cũng cần có sức khỏe mới làm thành công” [5, tr.212]. Bởi vậy, “luyện tập thể dục, bồi bổ sức khỏe là bổn phận của

mỗi một người yêu nước” [5, tr.212], trong đó người cán bộ Đoàn phải là tiêu biểu.

Thứ ba, sử dụng cán bộ Đoàn

Sử dụng cán bộ Đoàn theo tư tưởng Hồ Chí Minh đòi hỏi phải đặt người đúng việc, phải có cách đối với cán bộ cho tốt, tất cả để nhằm giúp cho cán bộ cống hiến cho phong trào Đoàn, phong trào của thanh niên, của thế hệ trẻ và làm cho người cán bộ Đoàn trưởng thành. Muốn vậy theo tư tưởng của Người, sử dụng cán bộ Đoàn cần chú ý làm tốt những cách thức sau:

Một là, sử dụng cán bộ phải có cách “chỉ đạo” rõ ràng, sắp đặt đầy đủ. Những vấn đề đã quyết định rồi, thả cho họ làm, khuyến khích họ cứ cả gan mà làm dù sai lầm chút ít cũng không sợ. Nhưng trước khi trao công tác phải bàn kỹ với cán bộ, giúp họ phương hướng và điều kiện thực hiện. Cán bộ đã nhận công tác thì phải tin họ, không nên bao biện, việc gì cũng nhúng vào làm cho cán bộ mất tinh thần phụ trách, không có gan phụ trách, hết lòng hăng hái làm việc. Sử dụng cán bộ như thế là một việc thất bại cho Đảng, cho Đoàn.

Hai là, sử dụng cán bộ phải “nâng cao” cán bộ, tức là phải luôn tìm cách và tạo điều kiện cho cán bộ được nâng cao về lý luận và cách làm việc để tư tưởng và năng lực cán bộ ngày càng tiến bộ và phát triển. Trong thực hành công việc, Hồ Chí Minh yêu cầu phải thực hiện dân chủ. Cấp trên “Không nên tự tôn, tự đại, mà phải nghe, phải hỏi ý kiến cấp dưới” [6, tr.281], làm cho cán bộ “cả gan nói, cả gan đề ra ý kiến”. Nếu ý kiến cấp dưới đúng, cấp trên phải nghe theo và khuyến khích họ thường đề thêm ý kiến, để nâng tinh thần và sáng kiến của họ. Nếu ý kiến cấp dưới không đúng, cấp trên phải có thái độ thân thiết giải thích cho họ hiểu. Quyết không nên phùng mang trợn mắt, quở trách, giấu cợt họ.

Ba là, sử dụng cán bộ “Phải có gan cất nhắc cán bộ”. Sử dụng cán bộ là nhằm cho công việc cách mạng tiến triển. Theo Hồ Chí Minh “Cất nhắc cán bộ, phải vì công tác, tài năng, vì cổ động cho đồng chí khác thêm hăng hái. Như thế công việc nhất định chạy” [6, tr. 281].

Bốn là, sử dụng cán bộ phải thực hiện “kiểm tra” và “cải tạo”. “Kiểm tra” là xem xét cán bộ tổ chức triển khai thực hiện các nghị quyết của Đảng, của Đoàn và chính sách của Nhà nước như thế nào. Như vậy là kiểm tra để giúp cán bộ làm việc tốt hơn, tiến bộ hơn,

đồng thời cũng kịp thời uốn nắn, sửa chữa những khuyết điểm của cán bộ. “Cải tạo” là thấy cán bộ có sai lầm phải lập tức sửa chữa ngay. Không được để trầm trọng mới giải quyết làm nản lòng, mất hết lòng hăng hái của cán bộ. Hồ Chí Minh nói: “Người đời ai cũng có khuyết điểm, có làm việc thì có sai lầm”. Người nhấn mạnh: “Chúng ta không sợ có sai lầm và khuyết điểm, chỉ sợ không chịu cố gắng sửa chữa sai lầm và khuyết điểm. Và càng sợ những người lãnh đạo không biết tìm cách đúng để giúp cán bộ sửa chữa sai lầm và khuyết điểm” [6, tr. 283].

Suốt cả cuộc đời, Hồ Chí Minh luôn yêu thương, chăm lo giáo dục thanh niên và tổ chức Đoàn thanh niên. Trước lúc đi xa, trong bản Di chúc thiêng liêng mà Người để lại cho toàn Đảng, toàn dân ta, Người vẫn không quên dặn dò: “Đoàn viên thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa hồng vừa chuyên”. Thật khó để định lượng công ơn to lớn của Hồ Chí Minh với tổ chức Đoàn Thanh niên. Để xứng đáng là tổ chức mang tên Hồ Chí Minh, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và các thế hệ thanh niên Việt Nam nguyện phấn đấu không ngừng, xung kích, sáng tạo trên mọi mặt trận để đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước. □

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Đảng toàn tập*, T2, Nxb Chính trị Quốc gia, HN.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Đảng toàn tập*, T3, Nxb Chính trị Quốc gia, HN.
3. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
4. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 2, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
8. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
9. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
10. Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐÀO TẠO CÁN BỘ...

(Tiếp theo trang 9)

công đoàn chuyên trách riêng, tương ứng có những nội dung phù hợp, nội dung được tập trung vào kỹ năng tổ chức, chỉ đạo hoạt động; đây là đối tượng hưởng lương từ ngân sách của công đoàn, có thời gian để tham gia lớp học; với đối tượng cán bộ công đoàn không chuyên trách, đối tượng này tiền lương do người sử dụng lao động trả, thời gian làm việc do người sử dụng lao động quản lý, vì vậy những lớp này có thể tổ chức học vào ban ngày, có thể học vào buổi tối, có thể học vào ngày nghỉ thứ 7 hoặc chủ nhật; thời gian học trên lớp có thể giảm bớt thay vào đó là hướng dẫn nghiên cứu tài liệu, đưa ra những câu hỏi, những tình huống để học viên chuẩn bị.

Ngoài tổ chức đào tạo chính quy, trong hệ thống công đoàn còn tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn. Hình thức này được tổ chức thường xuyên cho cán bộ công đoàn hàng năm theo tinh thần Nghị quyết của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam. Các lớp bồi dưỡng, tập huấn có thể do công đoàn cấp trên tổ chức; cũng có thể do công đoàn cơ sở tự tổ chức. Một nét chung nhất là các lớp bồi dưỡng, tập huấn thường tổ chức ngắn ngày, có thể một ngày, có thể một ngày rưỡi hoặc có thể hai đến ba ngày; đối tượng tham gia rất đa dạng thường là triệu tập tất cả cán bộ công đoàn, nhất là ở cấp công đoàn cơ sở nên số lượng học viên tham gia trong 1 lớp rất đông; khó sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực mà thường sử dụng phương pháp giảng dạy truyền thống... Xuất phát từ thực tế trên, để tổ chức hiệu quả đối với lớp bồi dưỡng, tập huấn, đơn vị tổ chức lớp cần lựa chọn những chuyên đề cần thiết cho hoạt động công đoàn, từ đó chọn đối tượng học viên cho phù hợp; không nên tổ chức lớp học quá đông người để sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực, phát huy tính chủ động sáng tạo của học viên; chuẩn bị đầy đủ các trang thiết bị cần thiết như máy chiếu, bảng viết, giấy, bút để học viên thao tác. □

Tài liệu tham khảo

1. Báo cáo của BCH TBLĐVN khóa X tại Đại hội công đoàn Việt Nam lần thứ XI.
2. Báo Lao động online thứ sáu, 4/3/2016.
3. Điều lệ công đoàn Việt Nam.
4. Hướng dẫn số 238/HD-TLĐ ngày 04 tháng 03 năm 2014 Hướng dẫn thi hành Điều lệ Công đoàn Việt Nam.
5. Nghị quyết Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa XII.